

Obsah

Malé slohové cvičení z citátů namísto úvodu	9
1 Vymezení a klasifikace hry (Prof. PaedDr. Milan Valenta, Ph.D.)	11
1.1 Eugen Fink a fenomenologie hry (filosofický pohled)	12
1.2 Johan Huizinga, klasik hry (pohled kulturně-historický)	13
1.3 Roger Caillois, systematik hry (pohled sociálně-antropologický)	15
1.4 Hra v psychologickém pojetí – Susanna Millarová	18
1.5 Pojetí hry v transakční analýze Erica Berneho	22
2 Hra jako nástroj mentalizace a světatvorby ve službě terapii	27
(Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.)	
2.1 Jak se hrou tvoří svět aneb o potenciálním prostoru a fikčním světě	29
2.2 Psychické modality, mentalizace a testování reality	34
2.3 Expresivní terapie – exprese a hra ve službě terapii	44
3 Hra z vývojového hlediska (Prof. PaedDr. Milan Valenta, Ph.D.)	51
4 Terapie hrou (PhDr. Pavel Humpolíček, Ph.D.)	61
4.1 Historický exkurz, osobnosti a metody	61
4.1.1 <i>Osobnosti a metody užšího pojetí terapie a diagnostiky hrou</i>	62
4.1.2 <i>Další možnosti odborné aplikace terapie a diagnostiky hrou</i>	71
4.2 Formální dělení a účinnost terapie hrou	74
4.3 Způsob uvažování, metodika terapie a diagnostiky hrou	75
4.3.1 <i>Postup uvažování</i>	77
4.4 Proces a analýza hry	83
4.4.1 <i>Terapie je diagnostikou, diagnostika je terapií</i>	83

4.5 Diagnostická funkce hry	87
4.5.1 Formální, obsahové a hodologické principy	92
4.6 Terapeutická funkce hry	95
4.6.1 Proč hra funguje?	101
4.7 Aktuální metody hrové terapie a diagnostiky	105
4.7.1 15 Effective Play Therapy Techniques	107
4.7.2 Scénotest aneb moderní pojetí hry s loutkami	119
4.8 Od písku až k pixelům	129
4.9 Výzkum hry a jeho specifika	133
5 Hra v dramaterapii	149
(Prof. PaedDr. Milan Valenta, Ph.D.)	
5.1 Příklad z praxe (metodika sezení)	157
6 Specialista pro herní práci (Mgr. Alice Řezníčková)	161
6.1 Herní specialista	162
6.1.1 Role herního specialisty	163
6.1.2 Seznam činností a kompetencí herního specialisty	164
6.2 Herní práce	165
6.2.1 Formy herní práce	166
6.3 Specifika nemocniční hry	167
6.3.1 Hra s materiálem – „špinavá hra“ (messy play)	168
6.3.2 Děti se zvláštními potřebami	168
6.3.3 Příprava dětí a rodiny na vyšetření či léčebné zákroky	170
6.4 Herní specialista v české realitě	175
6.4.1 Vzdělávání	176
6.4.2 Společnost pro herní práci	176
6.4.3 Legalizace profese	177
7 Terapie hrou v léčebně pedagogickém kontextu	179
(Mgr. Ivana Lištiaková, Ph.D.)	
7.1 Léčebně pedagogické terapie	179
7.1.1 Co je to léčebná pedagogika?	180
7.1.2 Vymezení terapie hrou v léčebné pedagogice	180
7.2 Koncept volné hry	181
7.3 Terapie hrou ve včasné intervenci	183
7.3.1 Vnímavé učení	183
7.3.2 Připravené prostředí	185
7.4 Procesy v terapii hrou	186
7.4.1 Proces exprese	187

7.4.2	<i>Proces reflexe</i>	187
7.4.3	<i>Proces symbolizace</i>	187
7.4.4	<i>Proces distance</i>	188
7.5	Aspekty hry	190
7.5.1	<i>Hravost</i>	190
7.5.2	<i>Imaginativnost</i>	191
7.5.3	<i>Dobrovolnost</i>	191
7.5.4	<i>Aktivní prožívání</i>	191
7.5.5	<i>Činnost</i>	192
7.5.6	<i>Interakce</i>	192
7.6	Role léčebného pedagoga v terapii hrou	192
7.6.1	<i>Role aktivního pozorovatele, svědka</i>	192
7.6.2	<i>Role spoluhráče, facilitátora, mediátora, katalyzátora</i>	193
7.6.3	<i>Role podporovatele kreativity a fantazie</i>	193
7.7	Hra v léčebně pedagogické diagnostice, prevenci a intervenci	194
8	Význam hry u osob s kolísavou motivací (Mgr. Michal Růžička, Ph.D.)	199
8.1	Teoretická východiska	199
8.1.1	<i>Biologická východiska</i>	200
8.1.2	<i>Psychologická východiska</i>	202
8.1.3	<i>Sociální východiska</i>	208
8.1.4	<i>Terapeutická východiska</i>	212
8.2	Aplikace hry do terapeutického procesu u osob s kolísavou motivací	214
8.2.1	<i>Hra v terapii v prostředí instituce</i>	214
8.2.2	<i>Hra v terapii mimo prostředí instituce</i>	217
8.2.3	<i>Digitální hry a aplikace v terapii</i>	221
9	Gestalt hra a gestalt drama (Mgr. Martin Dominik Polínek, Ph.D.)	227
9.1	Gestalt drama	227
9.1.1	<i>Účinné principy</i>	228
9.2	Gestalt hra	229
9.2.1	<i>Dívka v mlze</i>	230
9.2.2	<i>Rozhovor s malým princem</i>	238
9.2.3	<i>Ostražitý drak</i>	240
	Jmenný rejstřík	245
	Věcný rejstřík	249